

לא לאלופים בלבד!

הם התחילו במקרה, חשבו שמקסימום ירוצו או ירכבו איזו שעה בשבוע, והיום הם לא רואים את עצמם בלי הכדור או האופניים, בלי מסלולים הרריים או אליפויות ירי ■ אלה הם ספורטאיות וספורטאי שב"ס, מאתגרי אדרנלין, המפגינים מוטיבציה ללא גבול וגאונות-יחידה אדירה

מאת: עין-יה גבע

הם קמים מוקדם בבוקר או יוצאים לאימון מאוחר בערב, הם לא מתקרבים לכורסת הטלוויזיה ומוותרים לפעמים על בילוי משפחתי. הם משקיעים כמה שעות בכל שבוע באימוני כדורסל, ריצה, רכיבה על אופני שטח או ירי מעשי. בעזרת התמיכה של קרנות הסוהרים, הפרגון והמימון של הנציב והארגון ועם מקומות מכובדים בליגה למקומות עבודה, הסוהרים-ספורטאים שלנו רואים לנגד עיניהם מטרה ברורה: להוביל בתחרויות ובמירוצים הארציים ולקטוף גביעים.

כלאי אילן סברסקי לא יורד מהאופניים, כלאי שולי מרקו קולעת לסל בין הילדים לעבודה, רב סמל מתקדם נפתלי טוכמן חולם על הקמת מועדון ירי מעשי בשב"ס וסגן גונדר בני נזה מצא את עצמו חבר בנבחרת ריצה מובילה. לפניכם ארבעה סיפורים אישיים נושפי זיעה...

רק עם אופניים

יש נקודה אחת ברום אחת הפסגות, שם עוצר כלאי אילן סברסקי בכל בוקר, מוריד רגל מדוושת אופני ההרים והשטח Elite Mongoose Teocali שלו, מייצב את הכידון ושולח מבט ארוך ואוהב על הנוף

הגלילי הנפרש לעיניו. אם תשאלו, הוא יגיד שבאוצר החוויות היומיומיות שלו - ויש לו לא מעט כאלה מתוקף תפקידו כקמב"ץ כלא 'צלמון' - הרכיבה על אופניים היא המשמעותית והמכוננת ביותר. הרומן של סברסקי עם אופני השטח החל לפני כמה שנים, אחרי שניים-שלושה טיולי אופניים עם חברים ביישוב מסד, שם הוא מתגורר. התהליך, לדבריו, היה הדרגתי: "בשנתיים הראשונות עדיין עסקים ברכישת ציוד, מכנסיים וחולצות רכיבה, קסדה, מד דופק, נעלי רוכבים ואביזרים נוספים. השלב הבא הוא כבר ממוקד יותר ויש גם הנאה גדולה יותר כאשר הכושר והיכולות משתפרים."

לעבודתו בכלא 'צלמון' הגיע סברסקי לפני שנתיים. לפני כן מילא תפקידים בכלא 'מגן' ובכלא 'גלבע'. "המעבר ל'צלמון', שקרוב למקום מגורי, היה משמעותי מאוד בהיבט הרכיבה כי התחלתי להגיע לעבודה ובחזרה ברכיבה על אופניים. מדובר ברכיבה של שמונה קילומטרים בשטח הררי. הוספתי עוד שני קילומטרים במסלול מעגלי לטובת האימונים, וכך אני רוכב מדי יום. כשאני מגיע ל'צלמון', אני נכנס למקלחת ואחר כך מתייצב לעבודה, מרגיש שאני 'מתודלק' ומלא אדרנלין לקראת יום חדש".

מה שהחל כתחביב אישי קיבל תפנית בלתי צפויה, לדבריו, לפני שנה בערך כאשר החל להתארגן המסע לכבוד 60 שנה למדינה. גנ"ם שמעון ביבס, מי שבנה את קבוצת הרוכבים בשב"ס, ביקש מסברסקי להקים קבוצה שתייצג את המחוז הצפוני במסע ובהמשך תשתתף ביום ספורט ארצי של שב"ס. "פרסמתי דרך המייל הארגוני מודעה על הקמת הקבוצה בצפון ולהפתעתי ענו לי לא מעט רוכבים, חלקם חדשים וחלקם ותיקים". בסופו של דבר התגבשה קבוצה בת 12 רוכבים מיחידת 'נחשון' ומבתי הכלא 'מגידו', 'שיטה', 'כרמל', 'צלמון', 'חרמון' ו'דמון', ביניהם סוהרי ביטחון, סמב"צים משל"ט ואנשי טיפול. לארגון הקבוצה הצטרף רב כלאי עמירם סיון, קרימינולוג קליני ומנהל מחלקה טיפולית בכלא 'חרמון'.

"יצאנו לרכיבה יום מראש, חמושים במפות המסלול בנתיבים מאושרים ורכב שב"ס מלווה. רכבנו מ'צלמון' ל'מגידו' לאורך 70 קילומטרים מדהימים. שילבנו מאמץ פיזי עם טיול נפלא בהר טורען ובאזור בית קשת". בהמשך השתתפה הקבוצה גם במסע לכבוד 60 שנה למדינה ולקראת סוף העונה נרשמה לליגה למקומות עבודה. "זה

"כשאני מגיע לצלמון,

אני נכנס למקלחת

ואחר כך מתייצב

לעבודה, מרגיש שאני

'מתודלק' ומלא אדרנלין

לקראת יום חדש"

כבר משהו אחר - רכיבה תחרותית, לא למטרות הנאה בלבד".

במסגרת הליגה מגיעים סברסקי ורוכבי שב"ס בצפון לתחרות החודשית מול קבוצות מקומות עבודה כגון קופות חולים, חברת חשמל, משטרת ישראל, חברות היי-טק ועוד, בסך הכל כ-200 רוכבי אופניים. "בתחילה זה לא היה פשוט כלל. פתאום פגשנו חבר'ה מקצוענים שהעניין שלהם הוא ספורט תחרותי ואנחנו בסך הכל באנו בקטע של כייף..."

לקראת העונה הבאה, מספר סברסקי, הם כבר יודעים מול מי הם מתמודדים ולמה צריך לשאוף. "כיום הציווד שלנו רציני ומקצועי ויש לנו מטרה ליישר קו ואולי אפילו להוביל. לקראת העונה

הבאה נפתח הרישום לחברים חדשים. אני כבר יודע שמעוניינים להצטרף אלינו ורכבים מכל מיני יחידות, חלקם אנשי יחידות מובחרות בעלי כושר גופני טוב, כך שיהיו לנו ספורטאים איכותיים".

בינתיים סברסקי ממשיך באימונים, גומא פעמיים-שלוש בשבוע כ-100-80 קילומטרים בדרך ל'צלמון' ובחזרה, וכך גם במסעות בסופי שבוע. "העבודה בשב"ס מאוד קשה ותובענית. כשאני מסיים יום עבודה ועולה על האופניים, הרכיבה פורקת ממני את כל המתח ואני מגיע הביתה רגוע. זאת התחושה שמשותפת לכולנו בקבוצת רוכבי האופניים של שב"ס".

קשה אבל שווה

"אמא, למה לא ניצחתן" או "איזה כייף שניצחתן" - אלה משפטים קבועים ששומעת כלאי שולי מרקו בסיום כל משחק במסגרת הליגה למקומות עבודה. ככה זה כשאת גם אמא, גם סוהרת וגם כדורסלנית במסגרת תחרותית, שילדיה מגיעים לצפות במשחקים. מרקו, המגדירה את עצמה "קפטן קבוצת כדורסל-נשים של שב"ס והמסמסת הראשית", היא אם לשלושה: בת 11, בן שבע ובן שנה וחצי. עד החודש הרביעי להריונה האחרון שיחקה עדיין על המגרש. ספורטאית או לא ספורטאית?

קבוצת הכדורסל של נשות שב"ס היא זן מיוחד במינו בארגון. הנשים הכדורסלניות, רובן אימהות, כולן בתפקידים תובעניים בשב"ס, מתעקשות ומשכילות לשלב בלוח יומן העמוס גם אימונים ותחרויות. מרקו עצמה החלה לשחק כדורסל כבר לפני שנים, במסגרת עבודתה בעיריית ירושלים. "שם נחשפתי לחשיבות של פעילות ספורטיבית לעובדים במסגרת הארגון. פעילות כזו מחברת אנשים המגיעים מרקע שונה ויוצרת מכנה משותף אמיתי ורחב".

קבוצת כדורסל-נשים של שב"ס הוקמה לפני שלוש שנים ביוזמתה של מרקו, שהעלתה את הרעיון בפני הנציב הקודם, יעקב גנות. משתתפות בה סגנית מפקד, קצינות חינוך, אג"ם, מודיעין,

ברגע שיש מועדון, האימון הופך למשהו טבעי והמיומנויות נרכשות ומתבססות. מועדון גם מוסיף כבוד למערכת וכבוד לארגון, בעיקר כשיש זכיות"

קבוצת כדורסל-נשים הפכה למפעל עם המון גיבוש וגאווה

הדמיה של מצבי אמת

החלום של רב סמל מתקדם נפתלי טוכמן הוא הקמת מועדון ירי מעשי במסגרת שב"ס. טוכמן, מנכ"ל ירי ראשי והתנהגות מבצעית בנשק בבית הספר 'ניר' הוא אלוף ירי, ראש דסק דרום אמריקה וחדר מועדון ירי מעשי במשטרת ישראל - אי"א (International Police Association). במסגרת זו הוא קוטף כבר שנים את המקומות הראשונים בתחרויות ארציות, בקטגוריות ירי שונות, והוכתר כבר שש פעמים כאלוף הארץ. הוא משתתף גם בצליפות, במסגרת מועדון רובאי ישראל. חוץ מזה, יש מאחוריו שנות שירות מרתקות ביחידות המובחרות 'אילון', 'נחשון' ו'דרור' ובין לבין, זכה גם בפרס הנציב לסוהר מצטיין בשנת 2006.

במשך חצי השנים בהן הוא משמש מנכ"ל ירי ראשי ב'ניר', אחראי טוכמן על הסמכתם לשימוש בנשק ושיפור יכולותיהם המקצועיות של מאות סוהרים. בצד פעילותו המקצועית בשב"ס, טוכמן הוא כישרון בולט בענף הירי הספורטיבי - ירי תחרותי המשלב ירי מעשי וצליפה. ענף ספורט תחרותי זה פועל במסגרת התאחדות הקליעה בישראל.

במשטרת ישראל, מספר טוכמן, קיים כבר שנים מועדון ירי והוא התקבל לשורותיו בזכות הישגיו באליפויות וגם בשל היותו איש שב"ס. החלום שלו להקמת מועדון כזה בשב"ס אינו רק פנטזיה של קוטף גביעים, אלא מעוגן עמוק בתפיסת העולם המקצועית שלו כמנכ"ל ירי. "אני מאמין שכדי לפתח מיומנויות עם יכולת מבצעית, צריך פשוט להתאמן. כל מי שלומד ואינו מתרגל שוכח עם הזמן. ברגע שיש מועדון, האימון הופך למשהו טבעי והמיומנויות נרכשות ומתבססות. מועדון גם מוסיף כבוד למערכת וכבוד לארגון, בעיקר כשיש זכיות".

ענף הירי המעשי, לדברי טוכמן, הוא ספורט

"אנחנו מאוד מעריכות את ההחלטה להקים קבוצה בארגון בטחוני כמו שלנו, עם מחויבות לעבודה בכל שעות היממה"

נשים הפכה למפעל עם המון גיבוש וגאווה. אנחנו מאוד מעריכות את ההחלטה להקים קבוצה בארגון בטחוני כמו שלנו, עם מחויבות לעבודה בכל שעות היממה. לכן, אצלנו תמצאו בנות שעונות לטלפון גם בזמן אימון. זה גם לא מובן מאליו שהקבוצה שורדת כבר שלוש שנים. מסביבנו התפרקו קבוצות, בגלל לידות, למשל. קרה שדווקא הקשיים גיבוש אותנו והפכנו במשך הזמן לחברות טובות, עם הווי משותף וצחוקים פרטיים משלנו".

הספורטיאדה הבאה כבר נושפת בעורף הבנות. היא תקיים באוקטובר, באילת, ותימשך חמישה ימים. "זה אומר לעזוב את המשפחה", מציינת מרקו, אבל היא יודעת שעוד צפויות להן הפתעות וחלק מהבנות אולי יגלו בסופו של דבר את הבעל והילדים בין הצופים...

מיון ואבחון, מפקדת בקורס קצינים ב'ניר', סוהרות מ'נחשון', קציעות, 'גבעון' ו'נווה תרצה', מפקדת אגף ושולי מרקו עצמה, ירושלמית, קצינת מש"א. חלק מהבנות הגיעו בלי ידע בכדורסל ופשוט למדו. שתיים מהן, אגב, משחקות כיום בליגה הארצית. הקבוצה הנוכחית היא הגרעין הראשון, למעשה, של קבוצת כדורסל-נשים של שב"ס המשחקת בליגה למקומות עבודה וגם בספורטיאדה - אירוע הספורט המרכזי של הליגה. כניסתן של נשים סוהרות למסגרת הליגה עוררה עניין רב וסקרנות מצד המתחרות האחרות. "בכל עלייה שלנו למגרש, חשנו שהן מודדות אותנו מכף רגל ועד ראש ולא הבנו למה. בסוף התברר כי דימוי הסוהרות בעיניהן היה של נשים ענקיות, מפחידות ומאיימות", צוחקת מרקו, "ופתאום הן ראו מולן נשים רגילות, עדינות אפילו. בעיקר הן היו מסוקרנות לשמוע אם אנחנו לא חוששות לעבוד עם אסירים".

"היום", אומרת מרקו, "כבר ברור מאליו שצריך בשב"ס קבוצת כדורסל-נשים, למרות שלא פשוט להקים ולשמר קבוצה נשית על בסיס אימונים קבועים, במסגרת תחרותית. בשלוש השנים האחרונות ילדנו, הקמנו משפחות ותוך כדי ניהול חיי עבודה ומשפחה אנחנו מתמידות באימונים ובמשחקים, כשליעיתם מתלווים אלינו הילדים ובני המשפחה".

בשנה הראשונה זכתה קבוצת הבנות בגביע במקום השלישי בליגה. בשנה השנייה הן קטפו מקום ראשון בליגה ושלישי בספורטיאדה. השנה, למרות המכשולים ("שתי שחקניות ילדו") הן זכו במקום השני בליגה. "שנה קשה", אומרת מרקו בחיוך.

הקשר עם קבוצות אחרות מניב פרויקטים בלתי צפויים. כך לדוגמה, בזכות הקשר הטוב עם קבוצת דיסקונט חיפה, התנדבו הכדורסלניות החיפאיות לפעילות ב'נווה תרצה', יזמו הבאת הצגה לכלא וערכו בו ביקור. "קבוצת כדורסל-

המדמה מצבים אמיתיים. התרגילים מגוונים ואינם חוזרים על עצמם, וגורמים לפיתוח הרמיון והיכולת היצרית של היורה, שמסייעים לו להתמודד בעת אירוע בזמן אמת. ירי מעשי לא רק מפתח מיומנויות שימוש בנשק אלא גם מחנך לשימוש מושכל בנשק ולמתן דוגמה אישית. "מי שמתאמן, יכול להנחיל את מיומנויות הירי גם לאחרים. כוחות ביטחון ככל העולם, במיוחד בארה"ב, משתתפים בתחרויות באופן קבוע, קודם כל במטרה לשפר יכולות שימוש בנשק ורק אחרי כן כדי לקדם את ענף הספורט הייחודי הזה ולהפכו לאטרקטיבי יותר".

מישהו לרוץ אתו

כשסגן גונדר בני נוה, ראש ענף תכנון אסטרטגי, התחיל להתאמן בריצה, בעיקר בגלל כאבי גב, הוא לא דמיין שבתוך כמה חודשים תפרוש היוזמה הפרטית הזו כנפיים ותהפוך לענף ספורט בשב"ס. הוא לא חלם כי יום אחד ישתתפו לא פחות מ-45 סוהרים, לראשונה במדי ספורט ודגל שב"ס,

"במירוץ השני שלנו לחמישה קילומטרים בפארק הירקון כבר השתתפו 72 סוהרים, מתוך 400 משתתפים. זכינו בגביע בשל היותנו הקבוצה הגדולה ביותר"

זכינו בגביע בשל היותנו הקבוצה הגדולה ביותר". בין לבין, גילה נוה כי יש בשב"ס לפחות שלושה סוהרים וסוהרת אחת שהם רצי מרתון מקצועיים, לא פחות ולא יותר. אחד מהם, רס"מ ברהאן בלטה, לוחם יחידת 'נחשון' ואחד מעשרת רצי המרתון הטובים במדינת ישראל, קבע במרתון טבריה בשנה שעברה זמן שיא של שתיים ושלושים דקות. "אנחנו מקווים לראות אותו משתתף במירוצים הבאים במסגרת שב"ס", אומר נוה.

לדברי נוה, חסרה בארגון מסגרת מסודרת של אימונים, והרצים מתאמנים בינתיים באופן אישי. "אנחנו מתכננים מפגש גדול של כל הרצים, כדי לגבש מסגרת אימונים אחת לשבוע. אנחנו לא מחפשים דווקא חברה צעירים ולא דווקא כאלה שהם ברמה גבוהה. כל אדם בריא שמתאמן, יכול לרוץ חמישה קילומטרים, חלק מהם בריצה, חלק בהליכה. החברה שהשתתפו במירוץ מאוד נהנו. מדובר על ספורט פשוט ואפקטיבי שמקנה כושר, משמעת אישית וחדוות חיים. הריצה מעלה את המוטיבציה ואת האדרנלין, מסייעת לידידה

קבוצת הריצה של שב"ס

במשקל ומשפיעה באופן חיובי על אורח החיים, בבית ובעבודה. עבודת הסוהר היא מורכבת ומלאת מתחים וכאן יש הזדמנות לפרוק הכל וגם ליהנות בכיף".

במהלך חול המועד סוכות ישתתפו רצי שב"ס בפרויקט "שב"ס בשביל ישראל", בו יטלו חלק גם רוכבי האופניים וגם מי שפשוט הולכים. מירוץ חולון לעשרה קילומטרים גם הוא בפתח, ובמסגרתו תתקיים צעדת נשים לא תחרותית במסלול בן חמישה קילומטרים בלבד. "אנחנו מאוד מעוניינים שיירשמו כמה שיותר נשים משב"ס. היעד שלנו היה לגבש עד סוף השנה קבוצה של 80 רצים והיום הגענו כבר ל-100 רצים רשומים. אין לי ספק שאפשר להכפיל את המספר הזה".

גם אנחנו בשב"ס קבוצה משלנו? פנית לנציב, רב גונדר בני קניאק והוא קידם את היוזמה בברכה והטיל על סג"ד נצה שמר, ראש ענף כשירותים, להקים את הקבוצה".

הגיבוי שקיבלו מהנציב והמסר על חשיבות ההצלחה של קבוצת שב"ס במירוצים, הניבו שיתוף פעולה רחב מצד מפקדי המחוזות ומפקדי יחידות 'מצדה' ו'נחשון', שעודדו את הסוהרים להשתתף בנבחרת הריצה. "התוצאה היא שיש השתתפות יפה ונכונות רבה ליטול חלק באימונים. קיבלנו סיוע כספי מקרנות הסוהרים ולכן גם הצלחנו באופן שהפתיע את כל העוסקים בתחום בארץ. במירוץ השני שלנו לחמישה קילומטרים בפארק הירקון כבר השתתפו 72 סוהרים, מתוך 400 משתתפים.

במירוץ באר שבע (מאי 2009) - מירוץ מסורתי שנתי בו משתתפים כ-600 רצים, מכל הרמות ומכל רחבי הארץ. באותו מירוץ מדובר זכו סוהרי שב"ס להרבה התפעלות והערכה בשל מספר המשתתפים המרשים וכמובן בשל ההישגים: בין 60 הרצים שהגיעו ראשונים היו חמישה סוהרים!

מיד לאחר סיום מירוץ באר שבע, הוצפו הפורומים העוסקים בנושא המירוץ, בעשרות טוקבקים נלהבים שחלקו מחמאות רבות לנבחרת שב"ס החדשה. נוה עצמו התבקש להיות שותף בהקמת מסגרת לתחרויות ריצה עבור מקומות עבודה, בשיתוף המשטרה וחברת השמל. "בשל הגודל וההתבלטות שלנו, הפכנו לגורם מוביל כבר מהרגע הראשון, ואז חשבתי 'למה שלא נקים